

der ganske vist bør erhverves Bished for, at det Samtykke, som Hustruen giver, virkelig er givet med fuld Frihed og er givet i fornuftig Hensigt og med fornuftige Hensyn for Die. Naar det er antydet, som jeg antager, at det er antydet ved at foreslaa, at Lovforslagets sidste Sætning om Hgtepagten udgaa, at det maa staa Hgtefællerne frit for før Hgtefæbet at indgaa Hgtepagt og derpaa erhverve lgl. Stadsfæstelse, og at der altsaa derigennem gives de Kvinder, som ikke tro, at det vil være heldigt for deres Hgtefæb, at Indstrækning i Fællesskabet finder Sted, en let Afgang til at faae denne Indstrækning hævet, kan jeg ikke se; at dette har nogen stor Betydning, i alt Fald ligeoverfor de Uformuende, eftersom en lgl. Konfirmation paa Hgtepagter er meget kostbar, og naar der til Omkostningerne ved Konfirmationen ved Bevillingen lægges, hvad der iøvrigt maa udredes, bliver det et saa betydeligt Beløb for den usformuende Klasse, at det kun er nominelt, naar man siger, at Alle have Afgang til at indgaa Hgtepagt. Jeg tror, at det vilde være meget ønskeligt, at der altsaa bliver givet en let Afgang ogsaa for de mere Uformuende til saaledes at indgaa Hgtepagter og selv at tage Bestemmelse om, hvorvidt de ønske den Indstrækning i Formuesfællesskabet, som dette Lovforslag har til Hensigt at give. Jeg har jo allerede hørt af den ærede Ordfører, og det er mig naturligvis bekendt, at der kan siges og maa ske med megen Frie siges, at den Bestemmelse, der her gives om Hgtepagter, ikke er udtømmende. Jeg vil dertil svare, at jeg er velbekendt med, at der er forelagt en Lov om Formuesforholdene mellem Hgtefællerne for Stortinget i Norge, og at Ukastet til denne Lov har et 1ste Kapitel, som handler alene om Hgtepagter, og hvilket 1ste Kapitel indeholder 8 Paragrafer. Jeg har gennemgaaet disse 8 Paragrafer og har gjort mig Umage, for at se, om det var nødvendigt at optage Andet deraf i dette lille Forslag end dettes Indhold; men det kan jeg ikke skjønne. Det er jo vist og sandt, at, om man ogsaa skriver en Lov om Hgtepagter, som har 24 eller 48 Paragrafer, vil man ikke derved kunne naae til en Afgjørelse af alle de Spørgsmaal, der kunne reises derom. Jeg vil endogstaa tro, at jo flere Paragrafer man skriver derom, desto flere tvivlsomme Fortolkninger vil dette give Anledning til. Men Hovedgrundsetningerne i denne norske Lov ere optagne i dette lille Lovforslag, nemlig den Grundsetning, at Hgtefæbet, hvis intet Andet ved lovlig Hgtepagt bliver fastsat, skal medføre Formuesfællesskab, og at det er tilladt de vorbende Hgtefæller at ordne deres Formuesforhold paa den Maade „som de finde tjenlig“ ved Hgtepagts Indgaaelse før Hgtefæbet, og at Hgtepagter, indgaaede efter Hgtefæbet, ikke kunne være gyldige uden kongelig Stadsfæstelse. Jeg tror derfor, at man vel kunde hjælpe sig indtil

videre med disse Bestemmelser om Hgtepagter. Det er i alt Fald en Forbedring af den nuværende Tilstand, hvor der saa godt som slet ingen Bestemmelser gives om Hgtepagters Gyldighed, og der er jo en ikke ringe Meningsforstel mellem de Retslærde om, hvilken Betydning, hvilken Gyldighed, der tilkommer Hgtepagter med eller uden kongelig Stadsfæstelse. Men det turde saa meget mere netop for Dieblisset være nødvendigt, at der dog toges nogen Bestemmelse derom, naar man, som det jo sker, ved at man udsletter den sidste Sætning i Lovforslaget, kommer dertil, at Hgtepagter hyppigere end hidtil ville blive indgaaede og være det eneste Middel for dem, der ikke ønske at gaa ind paa Lovforslagets Indhold, til at komme bort derfra. Det er saaledes iblandt Andet afgjort ved en Resolution fra Justitsministeriet, at Hgtepagter, indgaaede efter Hgtefæbet, ikke kunne være gyldige eller i alt Fald ikke blive stadsfæstede, naar Hgtefæbet har været i flere Aar. Det er ligeledes ved en justitsministeriel Skrivelse af 29de December 1856 afgjort, at en kongelig konfirmeret Hgtepagt under Hgtefæbet kan ophæves ved en af begge Hgtefællerne udfæstet Deklaration, og det er mig bekendt, at, naar en Hgtepagt er indgaaet og er bleven kongelig konfirmeret, og der ved denne Hgtepagt er stiftet en Særformue for Hustruen, saaledes at hun alene ifølge Hgtepagten har Raadighed over Indtægten af denne Særformue, og at denne er undraget Mandens Bestyrelse, saa anses det for Liden ikke for at være nødvendigt, at der erhverves kongelig Bevilling til at forandre denne Bestemmelse, men det er tilstrækkeligt, at Hustruen meddeler sit Samtykke til, at Manden faar Raadighed til at forbruge af denne Hustruens Særformue, hvad han ønsker, og der fordrer ikke i denne Henseende nogen nærmere Undersøgelse af, om dette Samtykke fra Hustruens Side er givet med fuld Frihed eller med hendes Slægt eller fødte Værges Billigelse. Det forekommer mig dog virkelig, at det vilde være en god Ting, om det ved denne Leilighed blev sagt, at Hgtepagter, som ere indgaaede før Hgtefæbet, kunne ikke efter Hgtefæbet hæves eller forandres eller gives noget Tillæg, uden at dertil erhvervedes kongelig Bevilling, og uden at der altsaa fra Justitsministeriets Side som den øverste Pupilautoritet var indhentet de fornødne Oplysninger om, hvorvidt Hustruen virkelig var i sin fulde Frihed, da hun gav Samtykke. Det er disse Grunde, der have bevæget mig til at stille dette lille Forslag i Spidsen for Loven. Ærede Medlemmer ville iøvrigt se, at jeg er ganske enig med Hvertallet i de Ændringer, som ere foreslaaede af dette, og at mit Ændringsforslag er affattet i sidste Stykke aldeles i Overensstemmelse med Lovforslaget, som det foreligger med de Ændringer, som ere foreslaaede af det meget ærede Hvertal. Hele Forskjellen mellem min Stilling til denne Sag og det ærede Hvertals er altsaa egent-